

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Rundskriv

Krav til etterutdanning for revisorer

RUNDSKRIV:

10/2012

DATO:

16.05.2012

RUNDSKRIVET GJELDER FOR:

Revisjonsselskaper

Revisorer

FINANSTILSYNET

Postboks 1187 Sentrum

0107 Oslo

Innhold

1	Innledning	3
2	Hvem må oppfylle kravet til etterutdanning?	3
3	Krav til timer fordelt på fagområder	3
3.1	Lovkravet	3
3.2	Revisjon	4
3.3	Etikk	4
3.4	Regnskap	4
3.5	Skatterett	5
3.6	Andre fagområder	5
3.7	Kurs som ikke blir godtatt	5
3.8	Krav til etterutdanningens faglige nivå og revisors vurdering	6
4	Hvordan gjennomføre etterutdanningen?	6
4.1	Delta på etterutdanningskurs	6
4.2	Delta i undervisning ved den ordinære revisorutdanningen i Norge	7
4.3	Å forelese på etterutdanningskurs og ved den ordinære revisorutdanningen i Norge	8
4.4	Annen type aktivitet godkjent av Finanstilsynet	8
5	Revisors dokumentasjon av etterutdanningen	9
5.1	Dokumentasjon av deltakelse på etterutdanningskurs	9
5.2	Dokumentasjon av deltakelse i undervisning ved revisorutdanningen	9
5.3	Dokumentasjon av forelesning på etterutdanningskurs og ved revisorutdanningen	10
5.4	Dokumentasjon av annen type aktivitet godkjent av Finanstilsynet	10
6	Dispensasjon fra kravet til etterutdanning	10
7	Krav til etterutdanning for revisor som også er autorisert regnskapsfører	11
8	Finanstilsynets kontroll av etterutdanningen	11
9	Konsekvenser av brudd på bestemmelsene om krav til etterutdanning	12

1 Innledning

Etterutdanning er ett av vilkårene for å være ansvarlig revisor, jf. lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer (revisorloven) § 3-7 første ledd nr. 1, med utfyllende regler i revisorforskriften kapittel 2. Det forutsettes at alle godkjente revisorer kjenner innholdet i reglene om etterutdanning. Dette rundskrivet gir en nærmere beskrivelse av kravet til etterutdanning.

Formålet med etterutdanningskravet er å bidra til å sikre at ansvarlige revisorer er faglig oppdatert i sin yrkesutøvelse.

Finanstilsynet vil heretter legge til grunn den praktiseringen som framgår av rundskrivet. Rundskrivet erstatter Finanstilsynets tidligere rundskriv 16/2004.

2 Hvem må oppfylle kravet til etterutdanning?

Kun ansvarlige revisorer kan velges som revisor av revisjonspliktige og/eller utpekes som oppdragsansvarlig revisor hvor et revisjonsselskap er valgt revisor. Dette gjelder også revisjon av foretak som ikke er revisjonspliktige, dersom det gis uttrykk for at regnskapet er revidert. Videre er det kun ansvarlige revisorer som kan bekrefte opplysninger overfor offentlige myndigheter.

Det er bare revisorer som har fått tildelt et revisorregisternummer¹ av Finanstilsynet som er ansvarlige revisorer.

Kravet til etterutdanning gjelder alle som har revisorregisternummer. Kravet gjelder uavhengig av om man faktisk har oppdrag eller ikke. Kravet gjelder også uavhengig av hvor mange oppdrag som revisor har, og omfanget av disse.

Etterutdanningskravet gjelder selv om revisor er syk eller det foreligger andre forhold som gjør det vanskelig å oppfylle kravet.

3 Krav til timer fordelt på fagområder

3.1 Lovkravet

Ansvarlige revisorer skal til enhver tid ha gjennomført 105 timer etterutdanning i løpet av de tre foregående kalenderårene. Kravet til 105 timer er et minstekrav. Revisor må kunne dokumentere at kravet er oppfylt ved hvert årsskifte. Det kan være revisorer som har behov

¹ For nærmere informasjon om kravene til revisorregisternummer og eget søknadsskjema, se: <http://www.finanstilsynet.no/no/Revisjon/Tilsyn-og-overvakning/Krav-til-konsesjon/Soknad-om-konsesjon/>

for særlig kompetanse på grunn av revisjonsvirksomhetens art og omfang og revisjonsklientens virksomhet, og som derfor må ta ytterligere etterutdanning for å ha tilstrekkelige kunnskaper i virksomheten sin.

Av det totale kravet til minst 105 timer skal etterutdanningen minimum omfatte 35 timer i revisjon (hvorav 14 timer etikk), 21 timer i regnskap og 21 timer i skatterett. Dette utgjør til sammen 77 timer. Resterende 28 timer skal være innenfor fagområdene nevnt ovenfor, eller øvrige fag fra fagkretsen ved revisorutdanningen i Norge.

3.2 Revisjon

Som revisjon forstås regelverk og teori i tilknytning til revisorlovgivningen, herunder god revisjonsskikk og revisjonsmetodikk. Offentlig revisjon kan ikke regnes med innenfor dette fagområdet. Kurs i (elektroniske) revisjonsverktøy godkjennes i den grad kurset inneholder konkrete, faglige problemstillinger knyttet til revisjon av årsregnskap.

3.3 Etikk

Kurs i etikk skal bevisstgjøre revisor om, og være egnet til å bygge opp under, revisors rolle som allmennhetens tillitsperson. Kursene skal omfatte de etiske prinsippene som styrer revisors profesjonelle oppgaver og plikter. Også kurs som gjelder revisjonsutførelsen vil kunne brukes til å oppfylle kravet i den grad de omfatter etiske problemstillinger.

Kurs i etikk kan ha som utgangspunkt revisors rolle i forholdet mellom den enkelte revisor og andre som revisor må forholde seg til, som for eksempel klienter, offentlige myndigheter, virksomhetens eiere, investorer, banker og andre finansinstitusjoner, leverandører, kunder, ansatte og samfunnet for øvrig. Kurs i etikk kan også ha en bredere innfallsvinkel, for eksempel kan kursene bygge på tradisjonelle etikkteorier, metoder og modeller, eller omhandle næringslivsetikk.

Eksempler på kurs som ikke kan godkjennes som etikk:

- Kurs innen hvitvaskingsregelverket. Deler av slike kurs som dekker etiske dilemmaer som revisor står overfor i oppfyllelsen av hvitvaskingsregelverket, vil likevel kunne godtas.
- Kurs innen etiske problemstillinger knyttet til miljø, medmenneskelighet o.l.
- Kurs innen etiske problemstillinger knyttet til kommunikasjon
- Kurs innen etiske problemstillinger knyttet til religion
- Selvutviklingskurs
- Kurs i konflikthåndtering

3.4 Regnskap

Som regnskap forstås regelverk og teori i tilknytning til regnskaps- og bokføringslovgivningen, herunder god regnskapsskikk og god bokføringsskikk, samt regnskapsanalyse og nøkkeltallsanalyse av lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet.

Kurs i (elektroniske) regnskapsprogrammer kan kun regnes med i den grad kurset inneholder konkrete, faglige problemstillinger knyttet til årsregnskapet.

Kurs innen offentlig regnskap, regnskapsførerregelverket og god regnskapsføringsskikk (GRFS) dekker ikke fagområdet regnskap.

3.5 Skatterett

Som skatterett forstås regelverk og teori i tilknytning til skatte- og avgiftslovgivningen, og praktiseringen av dette. Også kurs innen lønnsregnskap vil kunne være relevante.

Kurs i (elektroniske) lønns- og regnskapsprogrammer kan kun bli regnet med i den grad kurset inneholder konkrete, faglige problemstillinger knyttet til skatt og avgift.

3.6 Andre fagområder

Disse 28 timene er ment å gi revisor en fleksibilitet i sin planlegging av kursdeltakelsen. Timene skal i utgangspunktet fordeles innen revisjon, etikk, regnskap og skatterett.

Også andre bedriftsøkonomiske og administrative emner kan imidlertid utfylle disse timene. Begrensningen ligger i hva som er fagkretsen ved revisorutdanningen i Norge, jf.

Kunnskapsdepartementets rammeplan for treårig revisorutdanning² og masterutdanningen i regnskap og revisjon, og som samtidig er relevant for utføringen av revisjonsvirksomheten.

Eksempler på faglig innhold som kan godkjennes som andre fagområder:

- Selskapsrett
- Hvitvaskingsregelverket
- Konkursrett
- Panterett
- Arverett
- Arbeidsrett
- Samfunnsøkonomiske emner
- Bedriftsøkonomiske emner
- Revisjons- og regnskapsverktøy
- Regnskapsførerregelverket og god regnskapsførerskikk (GRFS)
- Offentlig regnskap og offentlig revisjon

3.7 Kurs som ikke blir godtatt

Obligatorisk etterutdanning gjelder de revisjonsrelaterte fagområdene. Dette innebærer at for eksempel generelle datakurs (Word, Excel og PowerPoint mv.) ikke kan regnes med som lovbestemt etterutdanning. Kurs i HMS kan godkjennes i den grad innholdet faller innenfor

² Rammeplanen er tilgjengelig på Universitets- og høyskolerådets nettsted, se: http://www.uhr.no/rad_og_utvalg/nasjonale_rad/nroa/oppgaver.

fagkretsen ved revisorutdanningen i Norge, og er relevant for utøvelsen av revisoryrket.

3.8 Krav til etterutdanningens faglige nivå og revisors vurdering

Etterutdanningen skal utgjøre et faglig påfyll, og derfor innebære en kompetanseheving eller oppdatering av eksisterende kunnskap. Dette innebærer at etterutdanningen må være på et tilstrekkelig høyt faglig nivå for at etterutdanningen skal kunne brukes til å oppfylle lovkravet. Kurs som er rettet spesielt mot revisjonsbransjen vil i utgangspunktet være på et tilstrekkelig høyt faglig nivå, og derfor også være relevante. Også kurs som retter seg mot en større gruppe kan være relevante, i den grad de er på et nivå som innebærer en kompetanseheving eller oppdatering av eksisterende kunnskap.

For eksempel vil et kurs i regi av Skatteetaten rettet mot revisorer og regnskapsførere normalt bli ansett som relevant. Derimot vil et innføringskurs i skatterett ikke oppfylle kravet til faglig nivå.

Finanstilsynet foretar ikke forhåndsgodkjenning av kurs. Det forutsettes at revisor selv har tilstrekkelig innsikt til å vurdere kursenes faglige innhold i forhold til fagområdene oppstilt i forskriften. Revisor må her utøve et forsvarlig skjønn. Finanstilsynet vil normalt ikke overprøve revisors vurdering av kursets faglige innhold. Dersom revisor har vurdert kursets faglige innhold annerledes enn det som fremgår av kursbevis eller lignende, må revisor dokumentere grunnlaget for sin vurdering.

4 Hvordan gjennomføre etterutdanningen?

Etterutdanningen kan gjennomføres ved å:

1. delta på etterutdanningskurs
2. delta på undervisning ved den ordinære revisorutdanningen i Norge
3. forelese på etterutdanningskurs og ved den ordinære revisorutdanningen i Norge
4. delta på annen type aktivitet godkjent av Finanstilsynet

4.1 Delta på etterutdanningskurs

Etterutdanningskravet kan oppfylles ved å delta på kurs arrangert av profesjonelle kursarrangører, og andre som er på kvalitativt samme nivå. Finanstilsynet godkjenner ikke kursarrangører. For at kurset skal kunne benyttes til å oppfylle etterutdanningskravet, må revisor forsikre seg om at kursarrangøren oppfyller kriteriene.

Profesjonelle kursarrangører

Profesjonelle kursarrangører vil si foretak som har som formål å utvikle og gjennomføre kurs. Bransjeorganisasjonene Revisorforeningen (DnR), NARF og Økonomiforbundet anses som profesjonelle kursarrangører.

For at en arrangør skal anses som profesjonell kursarrangør, må det være utarbeidet dokumentasjon for kurset. Dokumentasjonen skal minimum bestå av deltakerliste og kursplan. Kursplan skal være utarbeidet i forkant av kurset og beskrive kursets formål og målsetting, for eksempel hvem kurset egner seg for, faglig nivå, læringsmål, fordeling av tidsforbruket på de ulike fagområdene og lignende. En profesjonell kursarrangør må benytte kompetente forelesere, og kursplanen må beskrive bakgrunnen/kompetansen til foredragsholdere som skal benyttes. Dokumentasjonen skal også inneholde kopi av kursmaterieell, presentasjon m.m.

Finanstilsynet legger til grunn at kursarrangøren oppbevarer kursdokumentasjonen like lenge som revisor plikter å oppbevare dokumentasjonen for sin etterutdanning, i minst seks kalenderår etter at kurset ble gjennomført.

En profesjonell kursarrangør vil også sørge for at revisor er i stand til å dokumentere kursdeltakelsen på kurs gjennom kursbevis.

Andre kursarrangører

Kurs i regi av andre, som er på kvalitativt samme nivå som en profesjonell kursarrangør, vil kunne likestilles med kurs fra en profesjonell kursarrangør. Eksempler på dette er kurs arrangert av regnskapsfører- eller revisjonsselskaper og kurs i regi av Skatteetaten.

Kursarrangøren må utarbeide og oppbevare dokumentasjon på samme måte som profesjonelle kursarrangører.

Kravet til kompetent foreleser innebærer at vedkommende skal ha spesialkompetanse om temaet det blir forelest i. Det ikke er tilstrekkelig at en ansatt blir benyttet til å viderefremde fra et kurs vedkommende selv har deltatt på.

Revisor må forsikre seg om at kursarrangøren oppfyller disse forutsetningene.

Nettbaserte kurs

Kurs som gjennomføres via Internett godkjennes såfremt kravene til faglig innhold, profesjonalitet og dokumentasjon er oppfylt. For å sikre reell deltakelse, er det krav om en viss grad av interaktivitet. Nettbaserte kurs må derfor bestå av individualiserte tester eller besvarelser fra den enkelte deltaker underveis i kurset. Kursarrangøren, som skal utstede kursbevis, må ha systemer som sikrer at det er den påmeldte revisoren som faktisk gjennomfører kurset. Kursarrangøren må også dokumentere hvor mange arbeidstimer kurset normert utgjør.

Når det nettbaserte kurset ikke er i regi av en profesjonell kursarrangør, må revisor forsikre seg om at kursarrangøren oppfyller disse kravene.

4.2 Delta i undervisning ved den ordinære revisorutdanningen i Norge

Finanstilsynet legger til grunn at etterutdanningskravet er oppfylt i sin helhet det året man avsluttet bachelor i revisjon eller master i regnskap og revisjon. Dette gjelder dersom man har fulgt ordinært (normert) studieopplegg. Er revisjonsstudiet gjennomført på deltid, kan

relevante eksamener som ligger innenfor de tre siste årene bli regnet med i etterutdanningen.

Deltakelse i undervisning etter endt revisjonsutdanning godskrives time for time.

4.3 Å forelese på etterutdanningskurs og ved den ordinære revisorutdanningen i Norge

Å forelese blir godkjent time for time, med den begrensingen at man ikke kan bli godskrevet innholdsmessig like kurs mer enn én gang. De ovennevnte kravene til faglig innhold og profesjonalitet gjelder tilsvarende.

4.4 Annen type aktivitet godkjent av Finanstilsynet

Finanstilsynet kan godkjenne annen type aktivitet som relevant etterutdanning, og vurderer dette skjønnsmessig. Tidligere har revisor måttet søke Finanstilsynet om å få godkjent «annen aktivitet». Finanstilsynet har nå besluttet at følgende aktiviteter kan legges til grunn uten foregående søknad (uttømmende liste):

- deltakelse i skatteklagenemnda
- sensorvirksomhet ved revisjonsstudiet godkjennes med inntil 5 timer innen eksamensoppgavens fagområde
- utarbeidelse av faglitteratur

Revisor må fordele de aktuelle timene som er benyttet til annen aktivitet, innen de aktuelle fagområdene for etterutdanningskravet.

Deltakelse i faglige utvalg i regi av bransjeforeninger, herunder Norsk Regnskapsstiftelse, kan etter søknad godkjennes som lovbestemt etterutdanning. Det samme gjelder annen aktivitet utover det som er beskrevet ovenfor, så lenge aktiviteten er relevant for yrkesutøvelsen.

«Annen aktivitet» kan ikke utgjøre hele etterutdanningen innen områdene revisjon (herunder etikk), regnskap og skatterett. Innen disse områdene vil aldri mer enn 50 prosent av det totale kravet kunne være oppfylt ved annen aktivitet enn kursdeltakelse og undervisning. Dette innebærer at 10,5 timer regnskap, 10,5 timer skatterett, 10,5 timer revisjon og 7 timer etikk kan inngå i etterutdanningen som «annen aktivitet». Revisor må samtidig delta på minimum 10,5 timer kurs i regnskap, 10,5 timer kurs i skatterett, 10,5 timer kurs i revisjon og 7 timer kurs i etikk i løpet av etterutdanningsperioden, eller forelese innen disse fagområdene. 28 timer «andre fagområder» kan i sin helhet dekkes av «annen aktivitet».

Eksempel: Dersom en revisor har deltatt i skatteklagenemnda i første år hvor 50 timer er medgått til arbeid med saker, vil 10,5 timer godskrives som etterutdanning innen skatterett og 28 timer innen andre fagområder. Samme antall timer godskrives selv om det har medgått 90 timer. Har revisor forfattet faglitteratur innen skatterett i andre år, vil timene fra dette arbeidet ikke kunne godkjennes i etterutdanningsperioden der timene fra skatteklagenemnda i første år inngår.

Finanstilsynet har tidligere godkjent arbeid som fagkyndig meddommer og sakkyndig vitne som «annen aktivitet». Finanstilsynet har etter en ny vurdering kommet fram til at slikt arbeid ikke kan inngå i etterutdanningskravet. Begrunnelsen for dette er at etterutdanningen skal være et faglig påfyll for revisor. Dersom revisor er meddommer eller sakkyndig vitne, er vedkommende oppnevnt på bakgrunn av kunnskap han/hun som revisor allerede besitter. Finanstilsynet er av den oppfatning at arbeidet ikke nødvendigvis tilfører revisor faglig påfyll.

5 Revisors dokumentasjon av etterutdanningen

Etterutdanningen skal dokumenteres ved kursbevis eller lignende (se nærmere om dette i punkt 5.1–5.5), og i en samlet kronologisk oversikt over etterutdanningen som er gjennomført de tre foregående kalenderårene.

Den kronologiske oversikten skal angi kursarrangør, kursets navn, kursdato, antall timer og fagområde. Denne oversikten er ikke alene tilstrekkelig til å dokumentere etterutdanningen.

Revisor plikter å sørge for at etterutdanningen kan dokumenteres og vurdere om kursdokumentasjonen er tilstrekkelig i forhold til dokumentasjonskravet som beskrevet nedenfor. Dokumentasjonen må være tilstrekkelig til at Finanstilsynet kan kontrollere at etterutdanningskravet er oppfylt. Revisor må oppbevare dokumentasjon som viser at kravet til lovbestemt etterutdanning er oppfylt for hvert av de seks foregående kalenderårene.

5.1 Dokumentasjon av deltakelse på etterutdanningskurs

Deltakelse på etterutdanningskurs skal være dokumentert med et kursbevis. Kursbeviset skal bekrefte at revisor har gjennomført kurset, og skal være utstedt av kursarrangør. Kursbeviset skal minst inneholde:

- navn på deltaker (revisor)
- navn på kursarrangør
- kort beskrivelse av kursets faglige innhold
- kursdato og varighet/timeantall

Deltakerbevis for kurs som er arrangert i regi av DnR og NARF kan erstattes av en utskrift fra bransjeforeningenes nettsted som bekrefter alle gjennomførte kurs i en samlet oversikt. Kurs i regi av andre arrangører må dokumenteres med kursbevis, selv om de framkommer i en samlet oversikt.

5.2 Dokumentasjon av deltakelse i undervisning ved revisorutdanningen

Dersom etterutdanningen er gjennomført ved deltakelse på undervisningsopplegg ved høyskole/universitet, må revisor dokumentere dette med en skriftlig bekreftelse fra

utdanningsinstitusjonen. Bekreftelsen skal minst inneholde:

- navn på deltaker (revisor)
- navn på utdanningsinstitusjon og foreleser
- kursets navn og kurskode
- kort beskrivelse av det faglige innholdet i undervisningen
- dato og antall timer deltakelse

5.3 Dokumentasjon av forelesning på etterutdanningskurs og ved revisorutdanningen

Dersom etterutdanningen er gjennomført ved å undervise på kurs eller ved revisorutdanningen i Norge, må revisor dokumentere dette med en bekreftelse fra kursarrangør eller utdanningsinstitusjon. Bekreftelsen skal minst inneholde:

- navn på foreleser (revisor)
- navn på kursarrangøren eller utdanningsinstitusjonen
- kort beskrivelse av kursets/forelesningens faglige innhold
- kursets navn og eventuelt kurskode
- dato og antall forelesningstimer

5.4 Dokumentasjon av annen type aktivitet godkjent av Finanstilsynet

Dersom etterutdanningen er gjennomført ved annen type aktivitet, må dette dokumenteres med en bekreftelse fra oppdragsgiver som minst inneholder:

- navn på revisor
- navn på oppdragsgiver
- kort beskrivelse av aktivitetens faglig innhold
- tidspunkt for gjennomføring og overslag over antall timer per år

Revisor må også oppbevare kopi av Finanstilsynets godkjenning, dersom slik godkjenning er gitt.

6 Dispensasjon fra kravet til etterutdanning

Det er ikke hjemmel for å gjøre unntak fra etterutdanningskravet. Finanstilsynet har ikke adgang til å gi dispensasjon verken fra innholdet i etterutdanningen eller omfanget av etterutdanningen. Dette medfører at revisor i planleggingen av etterutdanningen må ta høyde for at det kan oppstå uforutsette forhold i etterutdanningsperioden.

Sykdom, avvikling av foreldrepermisjon eller andre forhold som gjør det vanskelig å oppfylle kravet, gir ikke grunnlag for utsettelse eller reduksjon av etterutdanningskravet. Dersom

revisor ikke oppfyller etterutdanningskravet, vil revisor ikke oppfylle kravene til å være ansvarlig revisor.

7 Krav til etterutdanning for revisor som også er autorisert regnskapsfører

Kravet til etterutdanning etter revisorloven gjelder kun de som er ansvarlig revisorer, og er tildelt et revisorregisternummer. Kravet til etterutdanning for regnskapsførere gjelder alle som har autorisasjon, uavhengig av om man driver virksomhet som regnskapsfører eller ikke. Dette betyr at en godkjent revisor som også er autorisert regnskapsfører, uansett må oppfylle det etterutdanningskravet som gjelder etter regnskapsførerloven.

Kravene til sammensetningen av fagområder i etterutdanningen er ulike for revisorer og regnskapsførere. En revisor som oppfyller kravet til etterutdanning i henhold til revisorforskriften, vil ikke automatisk oppfylle kravet til etterutdanning i henhold til regnskapsførersforskriften.

Kravene til etterutdanning for regnskapsførere er omtalt i rundskriv 11/2012.

8 Finanstilsynets kontroll av etterutdanningen

Kontroll av etterutdanningen til den enkelte revisor skjer løpende gjennom dokumentbasert tilsyn, stedlig tilsyn og ellers når Finanstilsynet ser til revisors virksomhet og oppfyllelse av konsesjonskravene. Etterutdanning blir også kontrollert i bransjeforeningens kvalitetskontroll av sine medlemmer.

Revisor skal *ikke* sende inn dokumentasjon av gjennomført etterutdanning til Finanstilsynet, uten at slik innsendelse er etterspurt. Revisor skal likevel alltid utarbeide og oppbevare dokumentasjon av at etterutdanningskravet er oppfylt, som beskrevet under punkt 5.

Den enkelte ansvarlige revisor har ansvar for å følge opp kravet til etterutdanning. Når et revisjonsselskap er valgt revisor, skal det utpekes en oppdragsansvarlig revisor. Som et ledd i denne prosessen må revisjonsselskapet påse at den som er utpekt, til enhver tid oppfyller kravene til å være ansvarlig revisor. Revisjonsselskapet må derfor ha rutiner for å følge opp etterutdanningen til oppdragsansvarlige revisorer.

Finanstilsynet vil som del av det løpende tilsynet med revisjonsselskaper kontrollere selskapets rutiner for gjennomføring av eventuell kursvirksomhet. Dersom selskapet ikke kan dokumentere faglig kvalitet, deriblant at tilstrekkelig dokumentasjon er utarbeidet, vil ikke de aktuelle kursene kunne legges til grunn som en del av den lovbestemte etterutdanningen.

9 Konsekvenser av brudd på bestemmelsene om krav til etterutdanning

Oppfyllelse av etterutdanningskravet er et vilkår for å opprettholde revisorregisternummeret. Manglende oppfyllelse av etterutdanningskravet innebærer at revisor ikke oppfyller kravene til å være ansvarlig revisor. Ved mangler i etterutdanningen må revisor melde fra til Finanstilsynet og si fra seg revisorregisternummeret. Revisor må videre fratre som valgt revisor. Hvis revisor er utpekt som oppdragsansvarlig, må revisjonsselskapet utpeke en ny ansvarlig revisor som oppdragsansvarlig. Revisor kan heller ikke lenger avgi bekreftelser overfor offentlige myndigheter.

Dersom Finanstilsynet finner at en ansvarlig revisor ikke oppfyller kravet til etterutdanning, vil Finanstilsynet varsle om tilbakekall av revisorregisternummeret.

Vesentlige mangler i etterutdanningen eller gjentatte brudd på etterutdanningskravet, kan dessuten gi grunnlag for tilbakekalling av godkjenningen som revisor. I vurderingen vil Finanstilsynet blant annet legge vekt på om revisor har revidert årsregnskap for revisjonspliktig, eller avgitt bekreftelser overfor offentlige myndigheter, på tross av at etterutdanningskravet ikke er oppfylt.

Dersom revisor får tilbakekalt sin godkjenning, er det mulig for vedkommende å søke om å bli godkjent på nytt etter de til enhver tid gjeldende reglene i revisorloven. Ved ny søknad vil Finanstilsynet vurdere om bakgrunnen for tilbakekallet gir grunnlag for å nekte ny godkjenning. I tillegg til hvor lang tid som er gått og hvordan revisor har innrettet seg, kan det være avgjørende hvorfor revisor ikke oppfylte etterutdanningskravet. Det blir gjort en konkret vurdering i hver enkelt sak.

Anne Merethe Bellamy
direktør for regnskaps- og revisortilsyn

Kjersti Elvestad
seksjonssjef

Kontaktpersoner:

Tilsynsrådgiver Tore Johan Berg, tlf. 22 93 98 48, e-post: tore.johan.berg@finanstilsynet.no
Spesialrådgiver Elise Grønseth, tlf. 22 93 98 83, e-post: elise.gronseth@finanstilsynet.no

